

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
2. DEC.
1988

Letnik XLIII.
Štev. 58 (2418)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
700 din
P. b. b.

Secar – brezazbestne zavorne obloge kmalu iz Borovelj

Lani jeseni so se predstavniki podjetij IMP iz Šentjakoba in Kemije-Impex iz Slovenije srečali s koroškim podjetnikom Schandlom. Dogovorili so se za ustanovitev tovarne Secar, ki bo po novem letu 1989 v Borovljah proizvajala brezazbestne zavorne obloge za avtomobile. Ob otvoritvi podjetja v sredo dopoldne so predstavili firme Secar, Janez Miklavc, Srečko Satler in Helmuth Schandl (na sliki desno), poudarili, da se bodo prizadevali za prodor na svetovni trg, čeprav jim je seveda osnovni cilj proizvajati za avstrijske potrebe. Podjetje Secar, ki bo v začetni fazi zaposlovalo 15 do 20 ljudi, bo prvo tovrstno podjetje v Avstriji, kar pomeni, da je Avstrija morala doslej take zavorne obloge stoodstotno uvažati.

Slika: Mohar

Slovenščina v „deželnem časopisu“?

Bo slovenščina kmalu upoštevana tudi v „Kärntner Landeszeitung“, uradnem časopisu Koroške? To željo je izrazila delegacija Nadstrankarskega komiteja za obrambo dvojezične šole na Koroškem, ki je v sredo obiskala koroškega deželnega glavarja dr. Ambrozyja (slika desno). Ta je menil, da se bodo o tem pogovarjali po volitvah.

Delegacija komiteja je v sredo obiskala deželnega glavarja dr. Petra Ambrozyja. Slika: Pasterk

Šolska komisija kršila poslovnik: Protest ZSO

Izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem je na svoji seji preteklo sredo v Celovcu soglasno sklenil poslati protestno pismo ministrstvu za pouk zaradi neupoštevanja in kršenja poslovnika zvezne komisije za zadeve manjšinskega šolstva na Koroškem.

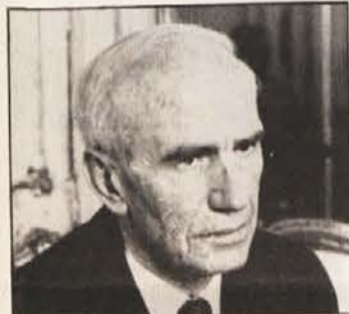
Kot je „Slovenski vestnik“ v svoji prejšnji številki obširno poročal, v komisiji ni bil sprejet pismeni predlog treh stalnih članov komisije,

ki so zahtevali pravico do vstopa v šole, vključene v manjšinskošolski zakon, da bi se na samem kraju informirali o pedagoških vprašanjih v zvezi z uresničevanjem določil novega šolskega zakona na Koroškem, o čemer bi komisiji lahko konkretno poročali. To se je zgodilo kljub dejstvu, da je v poslovniku o delu zvezne komisije, ki ga je podpisala ministrica za pouk Hawličkova, v 3. poglavju pod točko 5 jasno navedeno, da

mora komisija privoliti takemu predlogu, če ga podprejo „najmanj trije člani komisije“. Predlog za obisk posameznih članov komisije v šolah pa so podpisali trije člani komisije in sicer ravnatelj Franc Kukovica, dr. Teodor Domej in zastopnik celovške univerze dr. Larcher.

Izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij je na svoji seji tudi soglasno podprl zahtevo obeh predstavnikov

Zveza slovenskih organizacij v zvezni šolski komisiji na Dunaju, da se skliče naslednja seja komisije za 20. december letos. Po poslovniku je vodja komisije dr. Kirchberger zadolžen, da to stori, saj je v njem zapisano, da se seja skliče že na zahtevo enega člana. Glavne točke zahtevane seje bodo obravnavale didaktičnih delavnic, katere so uvedli na Koroškem, ter vprašanje drugega (asistenčnega) učitelja.

Kirchschräger bo podelil nagrado Sitteju

V zadnjih dneh se je ponovno vnela razprava zaradi podelitve „Nagrade za kulturo mesta Beljak“ Fritzju Sitteju 13. decembra letos, ki mu jo bo podelil prejšnji državni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger. Že po sklepu občinskega odbora (Nadaljevanje na 2. strani)

PREBERITE

- 2 Delegacija Skupnosti južnokoroških kmetov pri deželnem svetniku Ramsbacherju
- 3 Slovenija: pot bo še (zelo) dolga!
- 4 Heute im „Slovenski vestnik“
- 5 Uspel „Koroški večer – Kärnter Abend“ v Žvabeku
- 6 Vestnikov roman: Izzvenela je pesem
- 8 Slovenski vestnik vsepovsod: Miki-miška ne bo poslanec

Obračun bogate dejavnosti

Tako bi lahko označili občni zbor društva „Glasbena šola“, ki je pretekli torek v Celovcu imelo svoj redni občni zbor. Iz poročila je bilo razvidno, da se glasbena šola kljub velikim finančnim težavam uspešno uveljavlja kot glasbeno vzgojna ustanova naše narodne skupnosti. Za predsednika je bil izvoljen Jožko Hudl (levo), ki je Bernardu Sadovniku izročil darilo za njegovo zavzeto administrativno delo. Berite poročilo na 3. strani.

Škandalozna „tajna“ študija obrambnega ministrstva o zelenih

Hoče avstrijsko obrambno ministrstvo pod vodstvom ministra Lichala napovedati vojno avstrijskemu gibanju zelenih? To vprašanje se postavlja po doslej dostopnih informacijah o „posebni študiji“ deželne obrambne akademije, ki je imela s strani naročnika oznako tajnosti.

Dunajski magazin „Wiener“ je kljub temu uspel zbrati konkretne informacije o tej „tajni“ študiji, ki pomeni prvovrstni škandal. V njej je namreč med drugim rečeno, da cilji tako avstrijske komunistične partije kot tudi Zelene alternative dopuščajo „visoko identifikacijo s cilji zahodnoevropske gverile.“

Predstavniki Zelene-alter-

native so proti študiji ostro protestirali in jo označili kot „demokratsko-politični škandal prve vrste.“ Novi šef kluba Wabl pa je v osebnem razgovoru s predsednikom Waldheimom zahteval, da se le-ta kot poveljnik avstrijske vojske takoj in jasno distancira od omenjene študije.

Waldheim je ta škandal zaenkrat „rešil“ na svoj način: medtem ko je pred nekaj meseci Haiderjevi svobodnjaški stranki priznal „državnotvorno“ vlogo, je Wablu samo obljubil, da bo to zadevo preveril...

Klub zelenih je proti študiji protestiral tudi v parlamentu in zahteval obtožbo pristojnega obrambnega ministra.

KOMENTAR

dr. FRANCIJA
ZWITTRANIČ POSEBNO
VESELEGA...

Haider torej uresničuje svojo napoved, da bo vladni stranki „podil pred seboj.“ Njegov nedavni volilni uspeh v Nižji Avstriji ju je vznemiril in ne ve se, kje je meja njegovih uspehov. Zato sta se zatekli k predstaviti in hkratnosti deželnozborskih volitev na Tirolskem, Salzburgskem in Koroškem 12. marca prihodnjega leta. Verjetno se jim bo pridružila tudi še Predarlška. To pomeni, da bo takrat volila skoraj polovica Avstrijcev. Če bo Haider svoj nižjeavstrijski uspeh pri teh volitvah vsaj deloma ponovil, je treba računati z razpustom parlamenta ter z državnozborskimi volitvami v mesecu maju.

Kaj se skriva za tem? Mock namreč že davno ni več zadovoljen z vlogo vladnega podkanclerja. Če zavoha možnost, da bi s Haiderjevo pomočjo postal zvezni kancler, jo takoj zagradi. Zato tudi trenutno zavestno blokira delovanje vlade bodisi v vprašanju diskusije o vstopu v ES, bodisi v vprašanju reforme pokojnin, da, celo vsa groteskna komedija v zvezi z avtomobilskimi registrskimi številkami, ki postavlja Avstrijo že spet na raven operetne države, mu za to ni preneumna.

Vprašanje je, ali pravilno računa: gotovo je, da so Haiderjev potencial jezni, iz podržavljenih podjetij odpuščeni delavci, brezposelni mladinci v nekdanjih industrijskih središčih, torej nekdanji socialistični volilci; toda s tem njegov potencial še ni izčrpan: svoje pristaše pridobiva tudi med kmeti, ki z Mockovo ES-evforijo ne vedo kaj početi, med srednjimi in višjimi namoščenci in uradniki, ki občudujejo Haiderjev elan in novi politični „styling“, torej bivši ljudskostrankin tabor.

In končno naj Cap zagotovi vrnitev mnogih frustriranih zelenih v socialistično materinsko stranko.

Nove zveznozborske volitve bi verjetno potrdile status quo, nekoliko okrepile Haiderja in eliminirale zelene. Novo leto nam torej ne obeta nič posebno veselega.

Spomenik kiparja Alfreda Hrdličke v centru Dunaja.

Spomenik proti vojni
in fašizmu na Dunaju

Več tisoč Dunajčanov in gostov iz zveznih dežel ter inozemstva je v četrtek, 24. novembra prisostvovalo odkritju veličastnega spomenika žrtvam vojne in fašizma, ki ga je oblikoval znani avstrijski kipar Alfred Hrdlička. V navzočnosti judovskega rabina, evangeličanskega superintendanta ter katoli-

škega generalnega vikarja je zgodovinarica Erika Weinzierl spregovorila o pomembnosti takega spomenika prav na Dunaju, prav v tem letu in prav na tem prostoru.

Postavitve spomenika je v poletju sprožila hude politične spore med socialisti in ljudsko stranko, ki se je iz prozornih razlogov zoperstavila takemu monumetu; zato se tudi noben predstavnik ljudske stranke ni udeležil slovesnosti ob odkritju. Navzoči pa so bili kancler Vranitzky, dunajski župan Zilk ter vsi socialistični vladni člani. Z odsotnostjo je blestel tudi zvezni predsednik Waldheim pa tudi katoliškim škofom se pri tem odkritju ni zdelo vredno prisostvovati.

Ob robu je prišlo do manifestacije brezposelnih mladincev, ki jo je policija dokaj kruto in brutalno zaključila.

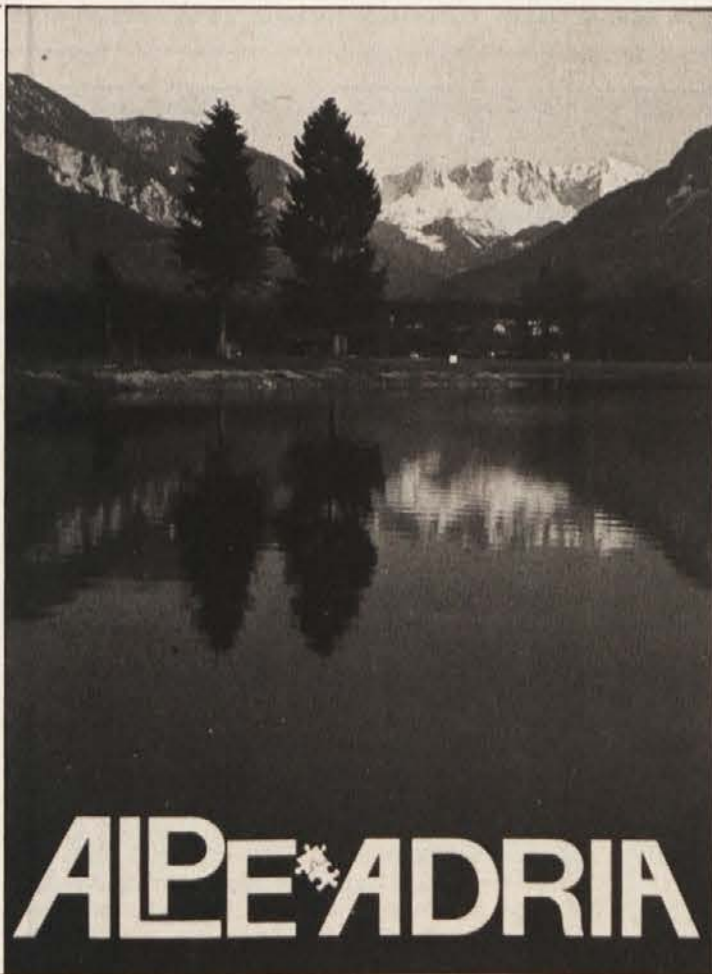
Franci Zwitter ml.

Poziv za
prispevke

Izkušnje s procesi s „Heimattendienstom“ kažejo, da je iskanje in dokazovanje resnice pri sodiščih dolgotrajen in drag proces. Zato prispevajte na konto „Pravna pomoč prof. Gstettnerju“ pri Zvezni-Bank, konto številka 33225.

Ob 10-letnici:
2. publikacija
DS Alpe-Jadran

Ob 10-letnici Delovne skupnosti Alpe-Jadran je v Benetkah koroški deželni glavar dr. Ambrozy javnosti predstavil drugo publikacijo delovne skupine za informiranje pod naslovom „10 let Delovne skupnosti Alpe-Jadran, (slika desno). Publikacija je izšla pri založbi Motovun, tiskana je bila pri Gorenjskem tisku v Kranju, koordinator pa je bil vodja deželne tiskovne službe za Koroško mag. Günther Kuss. Knjiga ne predstavlja samo dežel, regij, republik in županij, ki so včlanjenje v Delovno skupnost Alpe-Jadran, temveč obravnava tudi posebne tematske sklope. Publikacija obsega 144 strani, ilustrirana je s slikami in zemljevidi, izšla pa je v nemščini, slovenščini, italijanščini in hrvaščini.

ZAL in KEL bosta
kandidirali skupno

Na tiskovni konferenci Zelene alternativne liste je dr. Pavel Apovnik kot predstavnik KEL napovedal, da bosta ZAL in KEL tudi pri koroških deželnozborskih volitvah marca 1989 kandidirali skupno. O kandidatih za koroške volitve, tako sta dejala Apovnik in deželni poslovodja ZAL Hubert Budai, pa bo odločala posebna koroška konferenca, ki bo na začetku meseca januarja. Apovnik je v svojih izvajanjih ugotovil, da so koroškimi politikom v vprašanju dvojezičnega šolstva sicer poskušali ponuditi roko za

„novi dialog“, da pa „rezultati ne zadovoljujejo“.

Za deželnozborske volitve, na katerih ZAL in KEL pričakujeta dva mandata (osnovnega hočejo dobiti v volilnem okolišču Celovec mesto in dežela), je Apovnik povabil tudi Zvezo slovenskih organizacij. Za Apovnika „je program za tako sodelovanje dosti široko zasnovan.“ Ali bo Holda Harrich nasledila Herberta Fuxa, ki bo oddal svoj mandat v parlamentu, še ni razjasnjeno, toda zvezni poslovodja Strobl ji pripisuje največje izgleda.

Agrarni referent Josef Ramsbacher je preteklo sredo sprejel delegacijo Skupnost južnokoroških kmetov (Zwitter, Domej, Kargl, Mikl), ki mu je predlagala uvedbo prostega predmeta slovenščine na kmetijskih šolah Stiegerhof in Goldbrunnhof ter vključitev predstavnikov SJK v odbore kmetijske zbornice. Ramsbacher bo predloge preučil.

Kirchschläger
bo podelil
nagrado Sitteju

(Nadaljevanje s 1. strani)

dne 28. septembra – „Slovenski vestnik“ je o tem že poročal – je „Informacijska služba za razvojno politiko“ protestirala proti odločitvi z utemeljitvijo, da gre za „reakcionarnega poročevalca z vojnih področjih.“ Proteste so podkrepili z nekaterimi primeri iz Sittejevih knjig.

Oglasili so se tudi drugi kritiki, medtem pa so se „Avstrijsko gibanje proti apartheidu“, državna poslanka socialistične stranke Waltraud Horwath in predsednik zunanjepolitičnega odbora avstrijskega parlamenta dr. Peter Jankowitsch izrekli proti temu, da bi dr. Rudolf Kirchschläger podelil nagrado.

„Povsod, kjer so konflikti, se ne počutim dobro, ker sem človek, ki se vedno zavzema za mir,“ je v pogovoru za „Slovenski vestnik“ dejal dr. Rudolf Kirchschläger. „Kljub protestom pa bom prišel v Beljak, ker sem na vabilo župana pristal,“ je dejal priznani bivši predsednik in v zvezi s protesti dodal, da je že večkrat dokazal, nenazadnje tudi takrat, ko se je kljub protestom nemškonalnih sil na Koroškem srečal s Slovenci, da ne opušta svojih osnovnih stališč. Sicer pa je dr. Kirchschläger menil, da bo kritike upošteval in na vsako pismo, ki ga je ali bo v tej zadevi dobil, tudi osebno odgovoril.

Predsedstvo: Lovro Sodja, Joško Hudl, Bernard Sadovnik in Urh Kassl (z leve proti desni) so v preglednih poročilih orisali delovanje Glasbene šole na Koroškem.

Občni zbor glasbene šole: Prizadevanje za javno podporo

ANDREJ KOKOT

Skrb za usodo slovenske Glasbene šole na Koroškem se je ponovno izrazila tudi na torkovem rednem občnem zboru, ki ga je naša glasbeno-vzgojna ustanova imela v Mladinskem domu v Celovcu. Svojo zavzetost so delegati in gostje pokazali s številno udeležbo, pozornim poslušanjem delovnih poročil predsedstva ter stvarno diskusijo.

Predsedniško poročilo je potem, ko je Bernard Sadovnik prebral zapisnik zadnjega občnega zbora, podal podpredsednik Joško Hudl, ki je zaradi odstopa Seherja vodil predsedniške posle. Občni zbor je seznanil z delom društva v minuli poslovni dobi. Kot vemo, je glasbena šola letos slavila 10-letnico obstoja in je kljub velikim finančnim težavam upravičila svoj obstoj, saj je dokazala svojo visoko strokovnost, ki odgovarja vsem sodobnim kriterijem pouka glasbe. To se ni pokazalo le na jubilejnim koncertu, temveč tudi z doseganjem prvih mest nekaterih njenih učencev na tekmovanjih doma in v tujini. Hudl je nadalje poročal, da je GŠ svojo dejavnost razširila tudi na zborovsko šolo, žal pa zanimanje za to vrsto izobraževanja upada.

Iz tajniškega poročila Urha Kassla, poročila pedagoškega vodja Lovra Sodje in poročila predsednika nadzornega odbora dr. Janka Zerzerja, je bilo razvidno, da je GŠ kljub omenjenim težavam delovala v redu, vendar pa je poleg finančnih težav glavni problem v pomanjkanju lastnih strokovnih učiteljev, saj poleg 29 učiteljev, ki prihajajo iz Slovenije, poučuje v tem šolskem letu le 15 domačih. Pri tem se je izkazalo, da tisti, ki že imajo primerno kvalifikacijo, zaradi socialne varnosti iščejo zaposlitev v javnih deželnih ali državnih ustanovah. Zato se bo GS v prihodnje tembolj prizadevala za priznanje in vključitev njene dejavnosti v redni proračun države, ki je pristojna – in dolžna – skrbeti tudi za tovrstno izobraževanje slovenske mladine.

Da pa je do tega še dolga pot, se vsi dobro zavedajo. A prevladalo je mnenje, da bo GŠ kljub velikim težavam delovala naprej. Njena glavna opora so koroške slovenske kulturne, politične in gospodarske organizacije. Interes za to, da se slovenska glasbena šola obdrži, so pokazali številni likovni umetniki, ki so darovali svoje umetnine, ki so jih in jih še bodo prodajali za podporo GŠ. Tu seveda ne gre prezreti

pomoč s strani matičnega naroda oz. njenih organizacij kot so Kulturna skupnost, ZKOS in celo Klub koroških Slovencev.

Kot je v svojem poročilu povedal tajnik Kassl pa so glavni podporniki glasbene šole sami starši, ki plačujejo šolnino, nenazadnje pa številni idealisti na podeželju, ki prispevajo k temu, da pouk poteka brezhibno, saj ga brez zagotovitve primernih prostorov marsikje ne bi mogli izvajati.

Po razrešnici so delegati za novega predsednika izvolili Jožka Hudla, za podpredsednika Urha Kassla, za tajnika Janka Tolmajerja, za namestnika Bernarda Sadovnika, za blagajnika Romana Verdela, za namestnico Uši Schellandrovo, v odbor pa sta bila izvoljena še Janko Malle in Nužej Tolmajer.

Joško Hudl se je zahvalil za zaupanje in izrazil prepričanje, da bo GŠ uspešna tudi v bodoče. Ob tem se je za vzorno administrativno in organizacijsko delo zahvalil Bernardu Sadovniku, ki odhaja na novo delovno mesto.

Obširno delo glasbene šole, ki trenutno vključuje 290 učencev, je razvidno tudi iz njenega letnega poročila, ki so ga predstavili na torkovem občnem zboru.

OBZORNIK

Slovenija: Pot bo še (zelo) dolga

LJUBLJANA – Kljub prizadevanju, da bi se za sprejetje 39 ustavnih dopolnil k zvezni ustavi v Sloveniji odločili z referendumom, se to ni zgodilo. Minuli petek je zvezni zbor skupščine Jugoslavije ob navzočnosti delegatov zbora republik in pokrajin, predsednika in članov predsedstva in predstavnikov najvišjih organov federacije, republik in pokrajin razglasil amandmaje k ustavi SFRJ in ustavni zakon.

DANILO HINIČ

Povprečnega Slovenca, kot kažejo ugotovitve raziskave javnega mnenja, spremembe zvezne ustave ne zanimajo prav dosti, saj samo sedem odstotkov ljudi ve, kaj novega prinašajo. Delovnega človeka, in tak je slovenski že vsaj od časa Marije Terezije, bolj zanima, kdaj bo lahko s plačo, ki je zdaj preračunano v devize, povprečno nekaj nad 300 zahodnonemških mark, mirno dočakal konec meseca. Odgovora na to vprašanje pa ustava dopolnila ne dajejo. Kaj bo prinesla tako dopolnjena zvezna ustava in iz nje izhajajoča zakonska piramida, bomo lahko občutili v bližnji prihodnosti. Če verjamem jasnovidnosti slovenskih pisateljev, ki so bili najbolj glasni zagovorniki referendumskega odločanja za ali proti amandmajem k zvezni ustavi, se slovenski suverenosti ne obeta nič dobrega.

Predsednik slovenskega predsedstva Janez Stanovnik je v pogovoru s študenti ljubljanske univerze povedal, da bi referendum o ustavnih spremembah v Sloveniji sam škodil suverenosti slovenskega naroda. Med drugim je dejal, da ljudsko

glasovanje pravzaprav ne bi bilo izrekanje o sprejemljivosti amandmajev (saj jih pozna premalo ljudi), ampak o nečem čisto drugem. Kaj je pri tem mislil, ni povsem jasno, najbrž pa je imel pred očmi jasen „ne“, ki bi ga prinesel referendum. To pravzaprav ne bi bil referendum za tako spremenjeno ustavo, pač pa za stanje v državi in Sloveniji.

Do vratu zadolžena država, državljeni na ekstenznejšem robu, mednarodni spori vsak trenutek na vsakem koraku, demokracija v porodni fazi. To so žal značilnosti Jugoslavije 45 let po Avnoju. Dan republike je (vsaj v Sloveniji) minil v turobnem vremenu, ko se človek upravičeno retorično vpraša, koliko časa še in zakaj tako dolgo enostranska „diktatura proletariata“, ko pa je prav delavstvo tisto, ki že desetletja plačuje največji davek, večji kot kjerkoli v tako imenovanem „gnilem kapitalizmu“. Težko je govoriti o krivdi za stanje, vendar bi morala zveza komunistov počasi dati roko na srce in priznati, da sama ni kos nalogam. Počasi se ponujajo alternative, vendar je zanje potrebna še precej drugačna ustava. Pot do take ustave pa bo zelo dolga.

Revni je 44 milijonov ljudi

BRUSELJ. Kot uradno sporoča bruseljska komisija Evropske skupnosti, živi v 12 deželah-članicah ES v revščini 44 milijonov ljudi, torej vsak sedmi. Pred osmimi leti jih je bilo 7 milijonov manj. Napovedali pa so še slabše čase: v naslednjih petih letih bo število revnih naraslo predvidoma kar na 55 milijonov.

Laburisti proti veliki koaliciji

TEL AVIV. Vodstvo izraelske laburistične stranke se je v sredo izreklo proti ponovnim pogajanjem s konservativnim Likudom o oblikovanju velike koalicijske vlade. Proti pogajanjem je bilo 61, za pogajanje pa 57 članov strankinega vodstva. Odločitev laburistov pomeni, da bo voditelj Likuda Shamir izraelskemu predsedniku predlagal vlado male koalicije, ki bo sestavljena iz predstavnikov Likuda ter ekstremnih verskih grupacij. Shamir je koalicijsko pogodbo že podpisal.

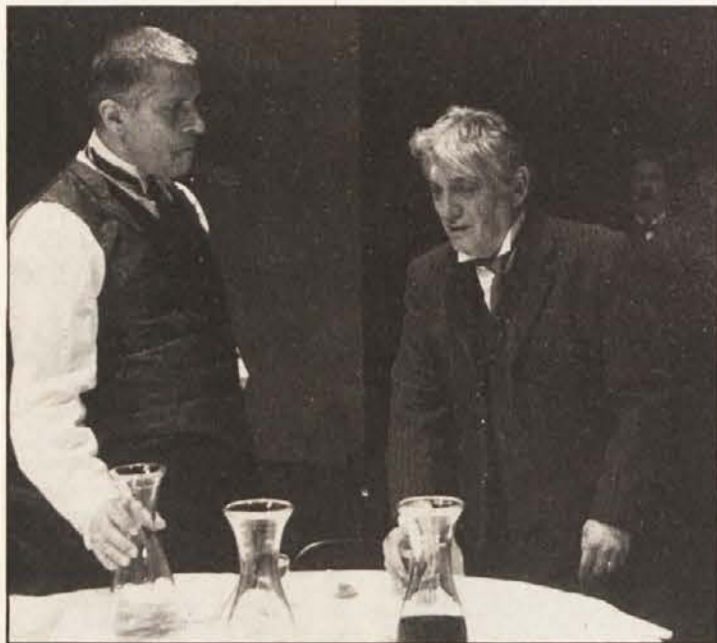
Vrhovni sovjet podprl Gorbačova

MOSKVA. Na zasedanju obeh domov Vrhovnega sovjeta so v sredo podprli predlagane zakonske osnutke v zvezi z ustavnimi spremembami in oblikovanjem novega volilnega sistema v Sovjetski zvezi. Medtem se odpor proti centralizaciji v baltskih republikah še vedno krepi, v Azerbajdžanu pa so po nemirih v zadnjih dneh v nekaj mestih uvedli policijsko uro. Kot poročajo tuje agencije, so nemiri v tej republike terjali več človeških žrtev.

Delegati so pozorno sledili poteku občnega zbora in sodelovali tudi v diskusiji.

Slike: Kokot

Prizor iz drame *Kralj na Betajnovi*, Boris Cavacca in Silvij Kobal

KKZ vabi v gledališče

Krščanska kulturna zveza spet vabi na svojo tradicionalno gledališko predstavo, ki bo 8. decembra 1988, ob 14.30 uri v Mestnem gledališču v Celovcu.

Tokrat bo gostoval ansambel Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta, ki bo v Celovcu uprizoril Cankarjevo dramo *Kralj na Betajnovi*. S tem bo KKZ počastila 70-letnico smrti Ivana Cankarja, največjega slovenskega pisatelja in dramatika.

Vstopnice so v predprodaji pri krajevnih društvih, v obeh knjigarnah v Celovcu in v pisarni KKZ (tel. 0 463/516243) ter eno uro pred pričetkom predstave.

Režiser Uršič o Kralju na Betajnovi: To je igra o oblasti in oblastnežih!

Minilo je nekaj let od mojega prvega srečanja s Cankarjem in vendar je odgovor na vprašanje, zakaj Cankar, tako danes kot včeraj isti. Zakaj torej Cankar? Kateri je centralni idejno dramaturški motiv, ki me pri Cankarju najbolj zanima? To je „motiv igre o oblasti“. Vse premalo, preveč reduktivno bi se mi namreč zdelo, da bi Cankarjevo delo jemal zgolj kot spopad socialnega in razrednega.

Današnja Evropa igra mnogo bolj komplicirano, mnogo bolj nevarno igro. Načenja se človeška individualnost, uničuje se njegova kulturna in zgodovinska iden-

titeta. To je igra mafiji, tajnih prostoziidarskih lož, multinacionalnih podjetij. To je igra oblasti in oblastnežev, ki gazijo med toplimi človeškimi trupli in kdor noče naprej, naj ostane zadaj. Torej igra o oblasti, igra za oblast. To je Cankar, ki me zanima. Ta motiv sem občutil kot najbolj živ in aktualen. S takim konceptom se je rodila dramaturška priredba, ki razpira pot k tej predstavi.

O značilnosti uprizoritve same ne bi govoril podrobneje. Nočem razkrivati detajlov tik pred začetkom predstave. Rekel bom le tole: v dramaturški priredbi, ki sem jo sam pripravil, sem skušal ostati

zvest Cankarjevemu sporočilu, čeprav so razlike z originalom občutne.

Nič več mala gorenjska vas, temveč mesto (morda kar Trst pred prvo svetovno vojno). Nič več gostilna, temveč mestni salon. Nič več en sam župnik, temveč politična stranka z več predstavniki. To je nekaj motivov, ki naj vzbudijo zdaj ob pričetku predstave nekoliko radovednosti do uprizoritve, ki se bo pravkar začela. Upam, da le radovednosti, one zdrave in spodbudne, ne pa polemičnega vzdih: „Že spet so nam zmanipulirali Cankarja!“

Naj vzkliknem s Cankarjem: Zabavajte se, gospoda!

„MGV – Frantschach-St. Gertraud“

Koroški večer – Kärntner Abend v Žvabeku

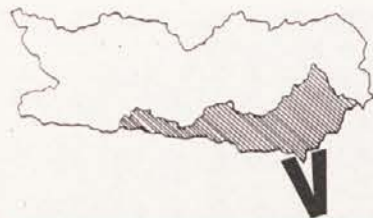
Kulturno društvo KPD „Drava“-Žvabek je minulo soboto, tokrat že drugič, vabilo v gostilno Hafner v Žvabeku na dvojezični koncert pod geslom „Koroški večer – Kärntner Abend“. Nastopali so „Otroška in pevsko – instrumentalna skupina Žvabek“ (vodita jo Ulli Potočnik in Rozina Katz), „Ansambel Drava“ iz Borovelj, ter nemško govoreči gostje – „MGV-mešani zbor Frantschach – St. Gertraud“, ki ga vodi Adolf Scharf. „Pravi koroški večer mora biti po vsem južnem Koroškem dvojezičen“, je razložil eden

izmed žvabeških društvenikov. Zato tudi nekoliko ciničen, a v bistvu pravilen naslov večera.

Kaj pa dvojezične prireditve, kakšne poznamo pod geslom „Dober večer sosed – Guten Abend Nachbar“ in ki so prav letos sprožile razprave o njihovi smiselnosti? Za društvenike v Žvabeku je ta koncert, in takih bo sledilo še več, le doslednost v njihovem kulturno-političnem delovanju. KPD „Drava“ v Žvabeku je z inovativnim in neutrudnim delom uspelo izpolniti slovenski jezikovni in kulturni „vakum“. In ne

samo to: s premišljenim prizadevanjem so ustvarili osnovo za tolerantno sožitje med nemško in slovensko govorečimi. „Seveda še zdaleč ni vse rešeno. Zavedamo se tudi, da je meja vseh pozitivnih iniciativ protimanjšinska politika. Iz svojih izkušenj pa vemo, da je kvalitetna kultura najbrž najboljši pogoj, da se ustvari možnost za pogovor brez predsodkov in da se popravi ugled „slovenskega jezika“, je v oceni večera menil društvenik Pepej Krop.

MGE

V ZRCALU

V zahvalo za vsa prizadevanja

DOBRLA VAS. – SPD „Srce“ v Dobrli vasi se je članom pevskega zbora in svojim prijateljem oddolžilo za vsa prizadevanja v okviru domačega društva s celodnevno izletom. Na čelu s predsednikom Andrejem Sturmom so Dobrolčani obiskali Postojnsko jamo. Od tam so se podali v Razdrto, kjer so jim na „Hudičevcu“ postregli z izvrstnim kmečkim kosilom. In kot je

v navadi, da se od tam nihče ne vrne, ne da bi si „ogledal“ nekaj kilometrov oddaljeno vinsko klet v Vipavi, so tudi člani SPD „Srce“ obiskali „najlepši kraj Slovenije“. Tovariš Korošec jim je razložil kako nastaja odlična kapljica, poskrbel pa je tudi, da so se Dobrolčani lahko sami prepričali o kakovosti vipavske kleti. Pa tudi „za na pot“ kapljice ni manjkalo!

Dobrolški izletniki pred vhodom v Postojnsko jamo.

Ni običajno...

CELOVEC. – Deželni tajnik koroške KPA Wolfgang Bürger je izjavil, da ne gre le za rutinsko zadevo, če avstrijska vojska usposablja koroške vojake za uporabo francoske rakete tipa Milan.

Tajnik KPA je opozoril na to, da je nakup raket v nasprotju z določili državne pogodbe, ter da bi država morala uporabiti sredstva, ki bi jih potrebovala za nakup raket za zagotovitev delovnih mest in izobraževanje koroškega prebivalstva.

Dražji predor

ŠMOHOR. – Gradnja predora na Pločah bo po novjših izračunih stala nad 1,8 milijarde šilingov. To zdaj v ministrstvu preverjajo. Predor bosta gradili Avstrija in Italija, zveza naj bi prispevala 360, Koroška pa 40 milijonov šilingov.

Slovenščina v „Landeszeitung“

Čeprav je „Kärntner Landeszeitung“, uradni časopis Koroške, plačan tudi iz davkov koroških Slovencev, slej ko prej izhaja samo v nemškem jeziku. Zato je delegacija Nadstrankarskega komiteja, za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem – v njej so bili Mira Šmid, Margareta Hribernig, dr. Mirko Messner in dr. Sepp Brugger – v sredo obi-

Nov nadzornik

BELJAK. – Dosedanji okrajni šolski nadzornik za okraj Beljak-dežela Oskar Dorner je odšel v pokoj. Za naslednika je bil imenovan Adolf Raup, ki je doslej delal kot učitelj na glavni šoli v Vrbi.

Novi direktor

CELOVEC. – Za direktorja Zveze slovenskih zadrug je bil imenovan Joza Habernik. Njegova namestnika sta Mirko Kunčič in Drago Pörtsch.

Novi obeti?

CELOVEC. – Predsednik trgovske zbornice Bau-recht je na občnem zboru predstavil inovacijski center, ki ga je uredila zbornica skupno z nemško ustanovo Steinbeis. Tako hočejo izboljšati konkurenčnost firm, ki naj bi profitirale predvsem od večjih tehnoloških zmožnosti Steinbeisove ustanove.

skala koroškega deželnega glavarja dr. Petra Ambrozyja in ga opozorila, da imajo zaradi navedenega razloga tudi koroški Slovenci pravico do ustreznega dela v slovenskem jeziku pisanih člankov v listu. Dr. Ambrozy je dejal, da bo posredoval željo pristojnim organom, da pa pred deželnozborskimi volitvami o tem ne bo odločitve.

HEUTE
IMSLOVENSKI
VESTNIKDie Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen**Slowenisch-Teil in der Kärntner Landeszeitung?**

Im Rahmen der Vorsprache einer Delegation des „überparteilichen Komitees zur Verteidigung der zweisprachigen Schule in Kärnten/Nadstrankarski komite za obrambo dvojezične šole na Koroškem“ bei Landeshauptmann Dr. Peter Ambrozy am Mittwoch in Klagenfurt, deponierte die Delegation den Wunsch nach einem Slowenisch-Teil in der „Kärntner Landeszeitung“.

Der Landeshauptmann erklärte dazu, daß er diesen

Wunsch in den zuständigen Gremien zur Diskussion stellen werde, bis zur Wahl (12. März 1989 – Anm. d. Redaktion) werde es jedoch sicherlich keine Entscheidung in dieser Angelegenheit geben. Übrigens sei dieser Wunsch erstmalig vorgetragen worden, betonte der Landeshauptmann.

Seitens der Delegation des Komitees wurde der Wunsch

damit begründet, daß die „Kärntner Landeszeitung“ aus Steuergeldern – und diese werden schließlich auch von den Angehörigen der slowenischen Volksgruppe aufgebracht! – finanziert werde und daher seitens der Volksgruppe auch ein Anspruch auf Information in slowenischer Sprache, der zweiten Landessprache in Kärnten, besteht.

Bundes-Schulkommission: Protest des Zentralverbandes wegen Verletzung der Geschäftsordnung

Der Exekutivausschuß des Zentralverbandes slowenischer Organisationen in Kärnten hat in seiner letzten Sitzung einstimmig einen Protest beim Unterrichtsministerium wegen Verletzung der Geschäftsordnung der Kommission für Angelegenheiten des Minderheitenschulwesens in Kärnten beschlossen.

Wie der „Slovenski vestnik“ in seiner Dienstag Ausgabe berichtete, war einem Antrag der drei ständigen Kommissionsmitglieder Dir. Franc Kukovica, Dr. Teodor Domej und Dr. Larcher nicht entsprochen worden, obwohl im Kapitel III, Absatz 5, der Geschäftsordnung der Kommission eindeutig festgehal-

ten ist, daß die Kommission dem Antrag eines Mitgliedes auf Zutritt einzelner Mitglieder der Kommission für Schulen im Geltungsbereich des Minderheitenschulgesetzes, um sich über pädagogische Fragen im Zusammenhang mit der Verwirklichung der Neuregelungen im Minderheitenschulgesetz für Kärnten zu informieren und einen Bericht vorzulegen „stattzugeben hat, sofern dieser Antrag von mindestens drei Kommissionsmitgliedern unterstützt wird“.

Der Exekutivausschuß des Zentralverbandes unterstützte in der gleichen Sitzung auch das Verlangen der beiden ständigen Kommissionsmitglieder Kukovica und Domej, wonach die nächste Sitzung der Kommission für den 20. Dezember einzuberufen ist. Der Antrag ist durch die Geschäftsordnung der Kommission gedeckt, so daß die Sitzung am 20. Dezember stattfinden muß.

Villach-Land: Adolf Raup folgt Dorner

Im Bezirk Villach-Land wurde Adolf Raup als neuer Bezirksschulinspektor installiert. Adolf Raup, bisher Lehrer an der Hauptschule in Velden/Vrba, folgt dem langjährigen Bezirksschulinspektor Oskar Dorner, der in den Ruhestand tritt.

GAL in KEL kandidieren gemeinsam

Wie der Sprecher der KEL, dr. Pavel Apovnik, und der Landesgeschäftsführer der GAL, Hubert Budai, in einem Pressegespräch ankündigten, wird es auch bei der Kärntner Landtagswahl zu einer gemeinsamen Kandidatur der beiden Listen kommen. Die Kandidaten sollen am Landeskongreß im Jänner 1989 gewählt werden. Apovnik forderte auch den Zentralverband slowenischer Organisationen zur Mitarbeit auf und meinte, daß „das Programm für eine solche Zusammenarbeit breit genug angelegt sei.“

Alt-Bundespräsident Dr. Rudolf Kirchschräger kommt fix zur Kulturpreisverleihung an Sitte

Alt-Bundespräsident Dr. Rudolf Kirchschräger hat in einem Telefongespräch mit der Redaktion des „Slovenski vestnik“ seine Anwesenheit bei der Kulturpreisverleihung der Stadt Villach an Fritz Sitte bestätigt.

Dr. Kirchschräger betonte in diesem Zusammenhang, daß er dem Bürgermeister der Stadt Villach, Manzenreiter, sein Kommen zugesagt habe und es dabei bleibe. Die Proteste, die im Zusammenhang mit seiner Anwesenheit bei der Verleihung aufge-

kommen seien, nehme er ernst, er werde jedem einzelnen Protestbrief beantworten.

Auf die Frage, ob er sich angesichts der kritischen Äußerungen anerkannter Persönlichkeiten im Hinblick auf die Person Fritz Sittes bei dieser Verleihung wohl fühlen werde, beantwortete Alt-Bundespräsident Dr. Rudolf Kirchschräger dahingehend, daß er ein Mann sei, der immer für den Frieden eingetreten sei und er sich bei Konflikten – welcher Art auch immer – nie wohl gefühlt habe.

„10 Jahre Arbeitsgemeinschaft Alpen Adria“

In Venedig wurde am vergangenen Wochenende von Landeshauptmann Dr. Ambrozy die Publikation „10 Jahre ARGE Alpen Adria“ der Arbeitsgruppe Information vorgestellt. Diese zweite Publikation der Arbeitsgruppe erschien im Verlag Motovun, gedruckt wurde sie beim „Gorenjski tisk“ in Kranj, die Koordination lag in den Händen des Leiters des Landespressedienstes Kärnten, Mag. Günther Kuss.

„10 Jahre ARGE Alpen Adria“ stellt nicht nur die Länder, Regionen, Republi-

ken und Komitee vor, die der Arbeitsgemeinschaft angehören, sondern behandelt auch spezifische Themen als Ganzes.

So wird zum Beispiel die Kultur im Alpen-Adria-Raum insgesamt und nicht länderweise dargestellt wird, wobei es immerhin galt, die Meinungen, Interpretationen und Wünsche von den Vertretern der 14 Mitglieder der Gemeinschaft zu berücksichtigen und „unter einen Hut“ zu bringen.

Neben der Vorstellung der einzelnen Mitglieder der Ge-

meinschaft gibt das Buch eine Übersicht über die wichtigsten Ereignisse seit der Gründung im Jahr 1978 und stellt folgende Bereiche zusammengefaßt dar: Kultur, Jugend und Sport, Raumplanung und Umweltschutz, Wirtschaft, Landwirtschaft, Wissenschaft und Technologie, Verkehr, Fremdenverkehr, Gesundheit sowie Information. Der Redaktionsausschuß hat sich aus den Pressereferenten der Länder, Regionen, Republiken und Komitee zusammengesetzt.

Letni zbor SPD Gorjanci

Odkar je Slovensko prosvetno društvo „Gorjanci“ v Kotmari vasi na zadnjem občnem zboru lani spreminilo statut, volijo nov odbor le vsaka tri leta. Zato pa se člani vmes zberejo na letnih zborih. Zadnjo soboto so se srečali pri Mežnarju v Kotmari vasi. Predsednik društva Emil Muri je članom poročal o minulem delovanju, ki sega od sodelovanja na lanskem osrednjem koncertu SPZ, gostovanja zbora v Bilčovsu in Hodišah, številnih protestov proti novi šolski ureditvi, izobraževalnih prireditvah do družabnih srečanj. V razpravi so člani dali vrsto pobud za bodoče delovanje: potrebni so tečajji za boljše slovenščino, pre-

davanja o položaju v Sloveniji, prirediti je treba skupno smučanje, obiskati kopališče idr.

Zbranim članom je spregovoril tudi tajnik KKZ Nužej Tolmajer, ki je med drugim dejal, da imajo v nekaterih krajih dobre izkušnje s skupnim prebiranjem slovenskih časopisov. Predstavil je tudi novo akcijo Katoliške mladine „Slovenščina, moj jezik“. Gorjanci so svoje zborovanje zaključili z ogledom video filma (snemalec je bil Rudi Kulnig, za režijo in svetlobne efekte pa je poskrbel Jožko Pack) in 8 milimetrskega filma (snemalec Emil Muri) o društvenem delovanju.

Tak je ovitek kasete Šentjanskih tamburašev, o kateri smo poročali že v prejšnji številki. Kasete je spodbuden glasbeni dosežek mladih idealistov, ki svoj prosti čas žrtvujejo za učenje in igranje s tamburicami, kar je v Šentjanžu že večdesetletna tradicija.

Poleg navedbe skladb, ki so posnete, so na kaseti tudi imena vseh članov, ki igrajo posamezne instrumente. Kot je znano, je bila kasete posneta pod vodstvom Ivane Weiss in mentorstvom vodje seminarja Hanzija Gabriela. Cena posamezne kasete znaša 100 šilingov.

TRIBUNA BRALCEV**Vse pravice za „Koroško dušo“**

„Slovenski vestnik“ poroča, da so razmišljanja univ. prof. dr. Erwina Ringla o „Koroški duši“ na voljo tudi v knjigi „Slowenische Jahrbücher 1986 – 88“.

Mohorjeva založba mora k temu poročilu pripomniti, da ima vse založniške pravice za to delo, in da bo treba še razčistiti, na kakšen način se je Ringel pojavil v imenovani publikaciji.

Članek v SV hoče ustvariti vtis, da ima bralec z nakupom publikacije „Slowenische Jahrbücher“ na voljo celotno „Koroško dušo“, kar pa ne odgovarja stvarnosti. Esej je v celoti

objavljen edino v „Koroški duši“, ki je izšla v naši založbi. Razen tega vsebuje literarna in umetniška dela koroških avtorjev in slikarjev. Že prve kritike v nemškem jeziku so govorile o tako imenovanem „Gesamtkunstwerk“.

Založba Drava je pred člankom v SV prejela naš račun za licenco. Z drugimi možnostmi v tem primeru nismo ukrepali.

prof. dipl. ing.
Franc Kattinig

vodja Mohorjeve založbe
Celovec – Dunaj

Preden da bo petelin zapel prvič, boš..

Ko sem prejel zadnjo številko „našega tednika“, sem že na prvi strani videl lepo sliko, na njej pa napis „Solidarnostno zborovanje.“

Ni še minilo leto dni, ko smo mi Slovenci demonstrirali na Dunaju za naše pravice in iskali zaveznike, ki bi se z nami solidarizirali. Našli smo jih in še koliko! Poštenjake in za naše zadeve odprte. In kako so jim to razni naši „spring-kin'klini“ poplačali?

Na drugi strani pa najdem komentar „Jedna država, jedan jezik“. Spet govori o solidarizaciji, človekovih pravicah, o boljšem slovenskem

jutri. Kakor ne razumem „da slovenski politiki ne govorijo v beograjskem parlamentu v svoji materinščini“, tako se mi zdi „hlapčevska praksa“, da slov. poslanec ne govori slovensko v dunajskem parlamentu.

In še k „Ob robu povedano“, kjer je rečeno: „Premalo je, da zahtevamo solidarnost za našo narodno skupnost“, potrebno je tudi, „... Jaz pa pravim: „Preveč je, če zahtevamo za nas solidarnost, preden da mi tiste „havobe“, ki v naše gnezdo sirjejo v n zmečemo.“

Kristi Lajčahar,
Kotmara vas.

Povezana magična kvadrata – dvojčka

	1	2	3	4	5	6		1	2	3	4	5	6
1							1						
2							2						
3							3						
4							4						
5							5						
6							6						

Pojem, ki ga boste vpisali pod številko 1, je sestavljen iz dveh šestčrkovnih besed (v vsak kvadrat vpišete po eno). Za ostale besede pa velja prvi opis za levi lik, drugi pa za desnega. Vsako besedo vpišete dvakrat – enkrat vodoravno in drugič navpično.

1. svetovno znan ruski moški pevski zbor, ki ga odlikuje izredno visoko petje, 2. človek, ki nosi naočnike – ameriški atlet, metalec diska, štirikratni olimpijski zmagovalc (Al), 3. skupina alpinistov pri plezanju v steni – ogledalo, 4. vrečast začetni del debelega črevesa v desnem podtrebušju, v katerem se iztega tanko črevo, apendiks – kozaški poglavar, 5. poslopje, v katerem so zlasti nekdanj prirejali društvene sestanke in zabave – reka na Šrilanki, ki se ob zahodni obali otoka izliva v Indijski ocean, 6. prebivalec države na Bližnjem vzhodu – literarni izraz za pisca, ki je v svojih delih zajedljiv in posmehljiv.

sestavil Jože Petelin

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 1. 12. 1988

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 11,95	12,55
za 1 angleški funt	£ 21,95	23,15
za 100 franc. frankov	f 200,50	210,50
za 100 ital. lir	Lit 0,92	0,97
za 100 dinarjev	DIN 0,20	0,28
za 100 švic. frankov	sfr 830,50	850,50
za 100 holand. guldnov	Hfl 615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM 694,10	710,50

Posredujeta: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

RAZSTAVE

Celovec

Kulturna taberna Pri Joklnu (do konca decembra) – „Krave + biki“ – Rudi Benétik, dela na papirju.

Galerie im Stadthaus (do 18. 12. 1988) – Moderna italijanska tiskarska grafika – Razstavljenih je 210 del 105 najpomembnejših italijanskih grafikov obdobja 1920 do danes. Med njimi Carra, Busci, Morandi, De Chirico, Marino, Fontana, Music, Spacal, Santomaso, Pomodoro, Vedova, Zigaina, Trubbiani.

Kärntner Landesgalerie (do 4. 12.) Posebna razstava Sepp Schmölzer, Okrasi, objekti in fotografije.

Landesmuseum für Kärnten (21. Avstrijski natečaj grafike – od 17. nov. do 11. dec.)

Kleine Galerie im Künstlerhaus Klagenfurt (od 30. 11. do 10. 12.) – Hubert Lobnig, slikarstvo.

Galerie 61 (do 23. 12.) – Spektrum '88 (Slike, risbe, grafike) – Prodajna razstava (Babic, Berg, Bernik, Ciuha, Köchl, Kogelnik, Makuc, Oman, Spacal in mnogi drugi).

Galerie in der Aula – Univerza (do 22. 12.) – Josef Hermann Stefaner.

Pasaža pri Delavski zbornici (do 7. 12.) – Pregled koroške vsakdanjosti v družinskih fotografijah

Tinje

Galerija Tinje (do 13. 1.) – Razstava del Bogdana Potnika (akvareli in oljne slike).

Rožek

Galerija Rožek (do 18. 12.) – Caroline. Otvoritev: Carolina bo 18. 12. 1988 med 15.00 in 18.00 prisotna v Galeriji Rožek.

Prodajna razstava za glasbeno šolo

v prostorih podjetja CARIMPEX, Sonnengasse 13, Celovec. Otvoritev: v torek, 13. 12. ob 16.00 (odprto od ponedeljka do petka od 14.00 do 17.00). Zadnji dan: četrtek, 22. 12. Na prodajno razstavo vabijo: Carimpex, KKZ in SPZ.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sobota 3. 12. 19.30	farna dvorana v Šmihelu	PREDSTAVITEV KNJIG IN LITERARNO BRANJE Založba Mohorjeva in Slovenska prosvetna zveza bosta predstavili novi knjižni dar za leto 1989. Iz svojih del bo bral Janko Messner.	Katoliško prosvetno društvo Šmihel
Sobota 3. 12. 14.00	Gospodinjska šola v Šentrupertu	POPOLDAN IGRE IN PLESA Višek popoldanskega srečanja bo MIKLAVŽEVANJE	Prosvetno društvo Lipa v Velikovcu
Sobota 3. 12. 20.00	Klub KDZ pri Črčeju na Blatu	MIKLAVŽEVANJE	Klub KDZ Blato
Nedelja 4. 12. 11.00 14.00 16.00	4. 12.	MIKLAVŽEVANJE Z LUTKAMI „ZGODBA O ZMAJU“ (Janez Bitenc) pri Kovaču na Obirskem (SPD Valentin Polanšek) v Kulturnem domu v Šentprimožu (SPD Danica) v kulturni taberni Pri Joklnu v Celovcu (KD Pri Joklnu)	
Nedelja 4. 12. 15.00	pri Serajniku v Slovenjem Plajberku	ATOMSKE BOMBE NI VEČ gostuje: igralska skupina Mladinskega doma SSD iz Celovca	Mladina iz Slovenjega Plajberka
Nedelja 4. 12. 16.00	v dvorani Kassl v Škocijanu	MIKLAVŽEVANJE na sporedu: igra: Miklavžev večer z odlomki iz operete Miklavž prihaja, nato obdarovanje.	Otroški zbor Škocijan
Ponedeljek 5. 12. 19.30	Hotel-Moser Verdino, Celovec	„MANJŠINE V PROSTORU ALPE-JADRAN“ – Listina Evropskega sveta o narodnih skupnostih“ Predava: Karl Smolle	Club tre popoli
Ponedeljek 5. 12. 15.00	Mestna hiša poročna soba	ERNST A. EKKER bere iz svoje knjige „ARCHIBALDS REISE ZU DEN GLÜCKS- PLANETEN“ Koroški pisatelj in otroški animator Ekker je pripravil za otroke literarnega Miklavža.	Alekt Verlag in ORF Koroška
Sreda 7. 12. 11. c.t.	Univerza v Celovcu	„Čas je, da se zbudiš in ostaneš buden“ Prireditve ob 40. obletnici izjave o človekovih pravicah.	Univerza in Amnesty International
Četrtek 8. 12.	Mestno gledališče Celovec	KRALJ NA BETAJNOVI (Ivan Cankar) gostuje: Slovensko stalno gledališče v Trstu „Torej igra o oblasti, igra za oblast. To je Cankar, ki me zanima. Ta motiv sem občutil kot najbolj živ in aktualen. S takim konceptom se je rodila dramaturška priredba, ki razpira pot k tej predstavi.“ (Mario Uršič, režiser).	Krščanska kulturna zveza
Sobota 10. 12. 20.00	pri Šoštarju v Globasnici	„4J“ – Live in concert Presentacija prve kasete Janez Gregorič (guit., voc.), Pepej Krop (voc., guit. II), Jurij Opetnik (bass, voc.), Janko Smrečnik (perc., voc.)	
Sobota 10. 12. 19.30	pri Pušniku v Ločah	SREČANJE V ADVENTU Sodelujejo: cerkveni pevski zbor, šolarji, tamburaški ansambel, teret in mladi tamburaški ansambel II.	SPD „Jepa-Baško jezero“
Sobota 10. 12. 15.00	društvena soba v Dobri vasi	SADNA KOMEDIJA (Revolucija v deželji sadja in zelenjave) Nastopa: Lutkovna skupina dunajskih študentov.	SPD Srce
Ponedeljek 12. 12. 19.30	Katoliški dom prosvete v Tinjah	DVOJEZIČNA OTROŠKA VZGOJA V DRUŽINI IN V PREDŠOLSKI VZGOJI (nem.) Predava: dr. Franc Merkač (izobraževalna delavnica za dvojezično komunikacijo)	Sodalitas
Torek 13. 12. 16.00	v prostorih podjetja CARIMPEX, Sonnengasse 13, Celovec	PRODAJNA RAZSTAVA ZA GLASBENO ŠOLO Razstava bo odprta od ponedeljka do petka (od 14. do 17. ure) izkopiček prodajne razstave je namenjen Glasbeni šoli na Koro- škem. Do 22. 12.	Carimpex, KKZ in SPZ

PREDSTAVITEV KNJIŽNEGA DARU SPZ IN LITERARNA BRANJA

Sreda, 7. 12. ob 19.30 **Gostilna Miklavž v Bilčovsu. Bereta:** Andrej Kokot, Janko Messner
ob 20.00 **Pri Voglu v Šentprimožu, predstavitve** dr. Teodor Domej
Četrtek, 8. 12. ob 19.30 **nad posojilnico v Škofičah Bereta:** Janko Messner
Petek, 9. 12. ob 19.00 v **društveni sobi v Zel. Kapli Bereta:** A. Kokot in J. Messner

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

Igor je prihajal s hriba rožnatih ličk, saj je bil vse popoldne na sankah. Vera si ga ni upala pustiti samega, ker otrok tu ni imel pravih znancev. To je bil samo njen dom, manj tudi njegov. Zvečer po risanki je trdno zaspal. Takrat se je Vera navadno pogovarjala z materjo. Zašli sta v klepet o čisto vsakdanjih, nič obremenjujočih temah. Dan pred njenim odhodom pa je mati le načela tisto, kar se je nekaj dni motalo po njenih možganih. In sedaj, ta večer je to neodložljivo.

Vera je podzavestno čutila, da se zbirajo oblaki nad njo. Začelo se je že takrat, ko je omenila, da bosta šla drugi teden s sinom na Pohorje. Mati ni bila vajena slepomišiti; teme, kakršna je tokrat pekla v podzavesti, pa se le ni mogla

lotiti čisto preprosto. Ko sta moška buljila v enkran, sta nemoteni ostali v kuhinji.

„Vera, ti Emil redno plačuje?“ je vprašala in gledala mimo nje na štedilnik.

„Nimava še nič določenega, koliko. Vendar pošilja vsaj vsak drugi mesec ustrezno vsoto.“

„Andrej je govoril z njim. Kar večkrat se srečata! Veliko pije.“

„Vem, mama, pil je pred menoj, z menoj in za menoj,“ je bila odrezava.

„Ti bi mu morda lahko kaj pomagala?“

„Ne, ne bom! To sem povedala tudi njegovemu očetu. In s tem sva končali.“

„Misliš zdaj, ko si v najlepših letih, kar veneti?“

Osupnila je in se započila v materine nepopustljivo hladne

oči, ki se tokrat niso zakrile z redkimi trepalnicami.

„Mama, pusti, da to sama rešujem. Vso mladost si me nadzirala, kaj počnem, potem, ko sva se z Dušanom razšla, si otrpnila v strahu, da bom ostala stara teta. Zdaj sem vendar končno polnoletna in dovoli, da si naravnam življenje po svojih možnostih.“

„Možnostih?“ je zagrabila za besedo.

„Da, saj eno imam,“ se je nerodno zametala z izjavo.

„Vera, velikih skrivnosti med nama nikoli ni bilo. Tu in tam si mi kaj zatajila, ampak da si nama z očetom skušala prikriti to, kar že vsi vedo, ti zamerim.“

Ob tem očitku je vest nagrizala notranjost. Požrla je slino in ni umaknila oči, ko je vprašala:

„Torej veš? Čemu bi še rada mojo izpoved?“

„Ker bi rada slišala resnico iz tvojih ust!“

V njej se je sprostil val samoobrambe:

„Resnico? Prijatelja sva s Kajdičem. To veš. Ali ti je kdo podtaknil še koga drugega?“

„Prijatelja s človekom, ki bi ti lahko bil oče?“ je stisnila zasmehljivo skozi zobe.

„Mene leta ne motijo. To je človek, ki noče samo jemati, temveč tudi daje. Briše mojo preteklost, ki ni bila rožnata.“

„A res? Kako bo zabrisal svojo preteklost? Si pomislila na njegovo ženo, ki mu je bila najmanj četrtoletna dobra sopotnica? Svojo srečo boš gradila na drugi nesreči!“

„Mama, nič ni odločeno in ne večno. Zato pustiva te nesmiselne očitke in ugibanja.“

Pohorje je pod snežno odejo. Jutra so mrzla in jasna. Ob sončnem vzhodu se zrcali sneg, kot bi ga posul z milijoni

kristalov. Izlizana smučičišča se prosojno lesketajo. Le redke gazi, kamor je zašel osamljen ali nevešč smučar, so rahle in neurtjene.

Igor je oblečen v živo rdečega pajaca, modro kapo in rokavičke. Na nogah mu tičijo malce preveliki modri škornji. Za Verino zimsko opremo ni ostalo dovolj v blagajni, zato se je zadovoljila s staro sivo vetrovko in modrimi hlačami.

„Mami, ali se midva ne bova nikoli smučala?“ sprašuje otrok.

„Kdaj pozneje. Zaenkrat imava samo sanke. Ti niso všeč?“

„Že, ampak smučanje je lepše.“

„Dobro, pojdiva na kosilo, teta Marica že čaka,“ je nagovaljala otroka.

Bližata se veliki kmetiji, ki stoji sama sredi vzpetine in je obdana z vencem golih sadnih dreves.

(dalje prihodnjič)

TV AVSTRIJA 1
TV AVSTRIJA 2
TV LJUBLJANA
V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI
PE
2. 12.

10.30 Sabotaža; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.30 Sara, mala princesa; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Akti XY nereseni; 21.20 Moda; 22.05 Deadlock; 23.35 Akti XY nereseni; 23.40 Aktualno; 23.45 Požiralci teles prihajajo.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Pet deklic v Parizu; 17.30 Miti ljudstev; 18.00 2x7 – 7 dni sporeda na 2 kanalih; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 „Vsakodnevna zgodba; 21.20 Oddaja o filmih; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.50 O filmih Kurta Krena; 23.50 Stalin; 2.10 Poročila.

9.35 Videostrani; 9.45 Mozaik; 10.55 Svetovni pokal v alpskem smučanju – smuk (ž); 12.20 Afera Caillaux; 15.45 Svetovni pokal v alpskem smučanju – smuk (ž); 16.30 Poročila; 17.45 Vrnitev „Antilope“; 18.45 Risanke; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.25 Mac Donald; Melba; 21.20 Čas negotovosti; 22.20 Dnevnik; 22.35 Trije botri.

Zagovornik pravic ljudstva

Sobota, 3. 12. 1988, TV LJ2, 20.10 – S pomočjo Andrewa Martina je William Wyler leta 1959 posnel film „Ben Hur“, rekorderja med oskarjevci. Obnavlja zgodbo o Ben Huru, bogatem židovskem veljaku in njegovem prijatelju iz otroških let Messallu, rimskem tribunu, ki ju različni politični interesi razdvajajo in postaneta sovražnika. Messalla je na zasedenem ozemlju v Jeruzalemu predstavnik oblasti, Ben Hur je Žid, ki zagovarja pravice svojega ljudstva.

Glavna igralca Charlton Heston in Stephen Boyd sta vse, razen prizora, v katerem Hestonovi konji preskočijo uničen voz, odigrala sama. Te detajle je mojstrsko posnel režiser Andrew Martin, ki je znal postvariti prizore velikega finala, v katerem ni bilo pomembno, kdo bo zmagal, ampak kdo bo ostal živ.

TV-diskusija Trije botri

Nedelja, 4. 12. 1988, TV A1, 11.00 – V diskusiji o mednarodnih vprašanjih v Sovjetski zvezi in drugje po Evropi bo sodeloval tudi Anton Rupnik, dopisnik Dela in SV iz Sovjetske zveze. Pogovor bo vodil Paul Lendvai, m. dr. pa bosta sodelovala M. Huber (Weltwoche) in Karl G. Ströhm (Die Welt).

S humorjem od obale do obale

Sobota, 3. 12. 1988, TV LJ1, 23.15 – Temperamentna Madie zbeži iz psihiatrične bolnišnice, kamor sodi po mnenju soproga-psihiatra. Ta bi se namreč rad rešil prevelikih stroškov. Madie pa bi rada čim prej na drugi konec ameriške celine v Kalifornijo, da bi poročala z brezvestnim možem. Voznik težkega tovornjaka, ki ustavi lepi avtomobili, ima prav tako težave, saj mu hočejo odvzeti vozilo. Režiser Joseph Sargent je spretno ujel ravnotežje med akcijo „filma ceste“ in humorjem. Vse je opremil s country glasbo. V kinematografih so film predvajali z naslovom „Pregon čez Ameriko“.

Tuberkuloza „Indigenas“

Ponedeljek, 5. 12. 1988, TV A2, 22.20 – V drugi polovici prejšnjega stoletja je 52 procentov Dunajčanov umrlo zaradi tuberkuloze, takrat tipične bolezni velemest. Ko je Robert Koch odkril povzročitelje tuberkuloze, se je začel neumljen boj proti nehygieničnim življenjskim razmeram.

Biti obsojen na življenje

Sreda, 7. 12. 1988, TV LJ1, 20.10 – Film „Zakaj ste me obsodili na življenje“ je posnet po gledališki predlogi Briana Clarka in pripoveduje o 30. letnem kiparju Kenu Harrisonu, ki po prometni nesreči ohromi in izgubi upanje, da bo še kdaj hodil. Pri življenju ga ohranja le prizadevnost zdravnikov. Kipar noče takšnega življenja. Na pomoč pokliče celo odvetnika, da bi si izbral pravico do smrti.

Gre za izjemno pogumen problemski film. Ob vsej tragičnosti je osupljiva duhovitost, ki omogoča gledalcu drugačno poistovetenje z dogajanjem, kot bi glede na zgodbo pričakovali. Filma namreč ne gledamo kot tragedijo pohabljenca, temveč kot dramo prisebnega in prav nič zamorenega moža, ki se bojuje za svojo pravico.

M. Chapman Konsekvence

Sreda, 7. 12. 1988, TV A, 22.20 – „Mož, ki je umoril Johna Lennona“ je dokumentarni film, ki razkriva ozadja morilca Marka Chapmana. Leta je izbrisal legendo o začetniku beat-glasbe.

Četrtek, 8. 12. 1988, TV A1, 23.00 – Andreas Gruber je pripravil dokumentarec o Franzu Jägerstätterju, preprometu, a konsekventnem možu. Spregovorili bodo vdova Franziska sojetniki.

SO
3. 12.

10.35 Zaroka ob Wolfgangskem jezeru; 14.30 Halo Jannie; 16.00 Wurlitzer; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Magazin za otroke; 18.00 Mi; 18.30 Nogomet; 19.00 Veselo v soboto; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Stavitim, da...; 22.35 Štirje v drveči krsti; 0.00 Aktualno; 0.05 Kaj je, dedek?

15.15 Vaša glasbena želja; 16.00 Visoki zbor; 17.00 Draga družina; 18.00 Trailer; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Harry in sin; 22.05 Humor je, če...; 23.05 In Concert; 0.30 Hammer.

7.55 Videostrani; 8.05 Radovedni taček; Lonček kuhaj; Medvedov Godrnjavček; Krikec in Pikec; Blejski srček; 11.15 Čiračara; 15.25 Operacija moje hčerke; 17.00 DP v košarki (m); 18.25 Kratek film; 18.45 Risanke; 19.30 Dnevnik; 19.59 Naš utrip; 20.25 Zrebanje; 20.35 Diamantna dinastija; 21.25 Visoki cilji – smučarji pred novo sezono.

NE
4. 12.

9.00 Poročila; 9.50 Dežela gora; 10.35 Obzornik; 11.00 Ura tiska; 14.25 Knjigarna v Parizu; 16.00 Zrcalne podobe; 16.15 Poročila za otroke; 16.25 Risanke; 16.50 Bravissimo; 17.40 X-razsežno; 19.15 Zrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Novo življenje; 21.55 Spektrum; 22.40 Ljubite klasiko?; 23.40 Zrcalo Alemanov; 0.10 Poročila.

9.00 Poročila; 9.05 Mali zaklad orgel; 10.10 Miklavževa igra; Športno popoldne; 16.45 Adventno petje; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Mi; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Potrpljenje lovca; 21.15 Nenavaden par; 22.55 Salut za Jacka Lemmona; 0.05 Aktualno.

9.15 Videostrani; 9.25 Otroška matineja; 10.10 Vrnitev „Antilope“; 10.40 Diamantna dinastija; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Ben Hur; Poročila; 17.35 Videostrani; 17.40 Kolo sreče; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Čisto pravi gusar; 21.05 Zdravo; 22.25 SP v umetnostnem drsanju za juniorje; 23.25 Videostrani.

PO
5. 12.

10.30 Knjigarna v Parizu; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.25 Medved Bojan; 17.30 Prišla je iz vesolja; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Mike Hammer; 22.00 Superflip; 22.20 Gospodje novega sveta; 0.00 The Munsters.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Otok zmajev; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Schwarzwaldska klinika; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Šiling – gospodarski magazin; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Dunajska kri; 23.05 Indigenas; 0.05 Aktualno.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 10.00 Zrcalo; 10.15 Naš utrip; 10.30 Veliki rop; 12.00 Videostrani; 16.45 Poročila; 17.00 Mozaik; 17.15 Naš utrip; 17.30 Radovedni Taček; 17.40 Ljubo doma, kdor ga ima; 18.15 Safari v mestu; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Kaj pa, če bo dež?; 21.15 Omizje; 23.15 Videostrani.

TO
6. 12.

10.30 Harri in sin; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.30 Tudi šala mora biti; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; Otroci pripovedujejo; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Univerzum; 21.07 Dallas; 21.55 Trucker; 23.30 Zapadno od Santa Feja; 23.55 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.15 Rdeča kapa, bela brada; 18.00 Alf; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Made in Austria; 21.05 Krmel šteje svoja ljudstva; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Kavarna Central; Poročila.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 11.00 Angleščina; 11.20 Videostrani; 16.10 Poročila; 16.20 Videostrani; 16.25 Mozaik; 17.25 Lonček kuhaj; 17.30 Čisto pravi gusar; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Zločin na Kozjem otoku; 22.10 Dnevnik; 22.25 Osmi dan; 23.05 Videogodba; 23.50 Videostrani.

SR
7. 12.

10.35 Nenavaden par; 16.30 Lutkovna igra; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Risanke; 17.30 Dusty; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Angel na zemlji; Otroci pripovedujejo; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Dedek noče v dom onemoglih; 22.05 Rocky IV; 23.35 Aktualno; 23.40 Moški z velike reke.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Pan optikum; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Novo življenje; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Mož, ki je ustrelil Johna Lennona; 23.05 Šport; 0.05 Aktualno.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 10.00 Zločin na Kozjem otoku; 11.55 Osmi dan; 13.05 Videostrani; 15.45 Poročila; 16.00 Mozaik; 17.10 Angleščina; 17.30 Medvedov Godrnjavček; 17.40 Kuža laja mijav; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Zakaj ste me obsodili na življenje; 22.10 Plesni nokturno; 22.25 Dnevnik; 23.20 Videostrani.

ČE
8. 12.

11.00 O osebi; 15.00 Steklena copata; 16.30 Božična gos Avgusta; 16.50 Medved Bojan; 16.55 S hudiči se ni dobro šaliti; 18.25 Čeladek; 18.30 X-razsežno; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Skedenj glasbenikov; 21.50 Marija; 22.15 Nabuli – Klan išče svojo preteklost; 23.00 Bolje zvezane roke kot volja; 23.45 Aktualno.

9.00 Poročila; 9.05 Tom in Jerry; 12.00 Dobrodolni koncert; 16.00 Cirommusica 1988; 16.45 Potovanje koroških duš; 17.30 Operni vodič; 18.00 1-2-X (nogomet in toto); 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Marija in Marta; 20.03 Venera in Marija; 20.15 Silkwood; 22.25 Fletch, povročitelj zdrah; 23.55 Insiders; 0.40 Poročila.

9.50 Videostrani; 10.00 Mozaik; 11.00 Veliki rop; 12.30 Videostrani; 16.30 Poročila; 17.45 Čiračara; 18.15 Naša pesem; 18.45 Risanke; 18.55 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.10 Tednik; 21.15 Afera Caillaux; 22.15 Dnevnik; 22.30 Retrospektiva jugoslovskega filma; 30 let nagrade Jelen; Diverzanti; 23.45 Videostrani.

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 1. 12. Rož–Podjuna–Zilja

Ponedeljek, 5. 12. Je znanost luksuz za koroške Slovence?

Petek, 2. 12. Kralj na Betajnovi: Pred osrednjo gledališko predstavo KKZ v celovškem mestnem gledališču

Torek, 6. 12. Bio-vrt

Sreda, 7. 12. Narodno-zabavna glasba

Večerna 21–22 Zvočno pismo iz Ljubljane – Oskar Dev – ob 120. obletnici rojstva (I. Virnik)

Sobota, 3. 12. Duhovni nagovor (Ivan Antolič) Voščila (M. Hartmann)

Četrtek, 8. 12. Praznična: „Človek vse življenje išče človeka.“ (P. Zunder)

Nedelja, 4. 12. Kenija – potopis: Massai in safari

Pavšalno v Kenijo (II-konec) – safari

Nedelja, 4. 12.: Vzeli so jim boga, ki so ga razumeli, in jim skušali vsiliti belega. Vendar je bil ta mnogim kot beli človek, namreč tak, ki je hodil v restavracijo, kamor črno-polti ne smejo, in je enostavno zaploskal z rokami, da so mu postregli. Masaji umirajo. Naši vnuki jih ne bodo več videli. Čeprav je Afrika še vsa nova, je vsa grajena na smrti. Lev ubija zebro, in hijena požre ostanke, jastrebi počistijo in nato prepustijo kravo pojedino še mravljam. Starega leva ubije njegov potomec ali kar je precej hujše, ga samo rani, nakar ga dokončno poje hijena. In sicer živega. – Mirko Bogataj na pavšalni rajži z neckermani v Keniji – nadaljevanje in konec. Safari. Jambo!

Je znanost luksuz za koroške Slovence?

Ponedeljek, 5. 12. 1988: Na to dokaj provokantno vprašanje bodo v diskusiji v živo skušali odgovoriti prizadeti, tisti, ki so svojčas začeli z raziskovanji, odvisni od vseh mogočih organizacijskih in finančnih težav in, tako menijo nekateri, tudi od posameznih oseb. Slovenski znanstveni inštitut je zaenkrat še vedno podrejen ZSO. V dnevnopolitični situaciji njegovi sodelavci ne najdejo do samostojnega raziskovalnega dela. Bo mogoče doseči osamosvojitve, in kakšno? Si osrednje organizacije sploh lahko privoščijo kulturni razvoj naroda brez znanosti?

od
vsepovsod

Metoda proti raku

Ameriški znanstveniki so odkrili novo metodo zgodnjega odkrivanja pljučnega raka, s katero diagnosticirajo novo tvorbo, kar dve leti preden jo lahko opazijo na rentgenskih slikah. Profesor James Nulshine z ameriškega National Cancer Institute je navedel, da uporabljajo posebna monoklonalna protitelesa, ki reagirajo na beljakovine pljučnega raka. Ta rak se po Nulshinovih besedah razvija skrajno počasi (od deset do dvajset let), niso redki primeri, da se razvoj

celo ustavi za daljše obdobje in da nepričakovano izbije na dan. Pljučni rak je v bistvu kot tempirana bomba, pri kateri ne veš, na katero uro je bila naravnana. S sedanjo metodologijo bodo lahko odkrili in ukrepali proti novotvorbi še preden se bo ta razpasla. Metastaza je namreč glavna ovira pri uspešnem kirurškem zdravljenju pljučnega raka, saj je treba pri takem posegu žrtvovati ogromno navidezno zdravega tkiva, po novem pa bodo odstranili le delček pljuč.

Koroški petelin, ki ga vidite na naši sliki, se je začudil ob vesti, da je neka ruska kokoš znesla rekordno jajce, ki tehta kar 412 gramov in meri po dolžini kar 11,4 centimetra. Kot poročajo agenture, je bilo v jajcu kar 9 rumenjakov. Koroški petelin pa je precej žalosten, saj ob nizkih temperaturah – v Šmihelu minus 21 stopinj – tudi peteline pošteno zebe.

Slika: Wieser

Igra na piano

Aleksander Sardar, enaindvajsetletni jugoslovanski pianist, ki se je šolal pri Leonu Fleischnerju v Združenih državah Amerike, je zmagovalac prvega mednarodnega tekmovanja, imenovanega po slavnem rimskem pianistu Carlu Zecchiju. Druge nagrade niso podelili, tretjo pa si delita Japonec Sačiko Hisegava in Avstralec Victor Sangiorgio.

Brez plastike

Italo Monacchini, župan toskanskega mesta Cortone, je z aktivnim varstvom okolja zbudil pozornost. Povsod, kamor seže njegova oblast, so plastične vrečke prepovedane. Župan se je zavaroval celo z referendumom, na katerem sta ga podprli dve tretjini volilcev.

Grozi leskova mast

Terry Metherel, minister za šolstvo avstralske zvezne države Novi Južni Wales, se zavzema za ponovno uvedbo telesne kazni v šole, če se za to odločijo tako starši kot učitelji. Predložil je zakonski osnutek, po katerem bodo starši lahko zavrnilo pretepanje svojih otrok, četudi bodo ti hodili v šolo, kjer bodo takšen disciplinski ukrep uvedli. V preambuli zakona je rečeno, da bodo telesno kazni uporabili izključno kot „zadnji ukrep, izvajali pa jo bodo

samo ravnatelji in nekaj starejših učiteljev“. Telesno kazni so v šolah Novega Južnega Walesa ukinili leta 1986, po veliki kampanji organizacije „Starši in državljanji proti nasilju v šolah“. Njen predstavnik Brian Stephens močno obžaluje pobudo ministra, ker je prepričan, da bo marsikatera šola ponovno uvedla palico. Če bo zakon sprejet, bosta uporabljali z zakonom dovoljeno telesno kazni v šolah samo Južna Afrika in Avstralija.

Odповed za Miki-miško

Slovenski vestnik je v rubriki „od vsepovsod“ že poročal, da se nekateri prizadevajo, da bi junaka Disneyevih risank, Miki-miško, napravili za poslanika dobre volje Organizacije združenih narodov oz. njene podorganizacije za pomoč otrokom UNICEF. Toda do tega po najnovjših pogajanjih ne bo prišlo. Od predstavnikov združenih narodov je bilo slišati, da tega ne bodo storili, da torej Miki-miške ne mislijo uporabiti za ambasadorke dobre volje UNICEF.

Kot vzrok navajajo, da so menda nekatere države-članice združenih narodov menile, da bo prišla svetovna orga-

nizacija v javnosti na slab glas in da bo nastal občutek, da se spreminja v društvo prijateljev Miki-miške. To te države utemeljujejo predvsem tudi s tem, da je v ameriškem pogovornem jeziku Miki-miška izraz za nekaj, kar je majhno in neprimerno. Seveda pa tak izrazni pomen nikakor ne bi ustrezal dejanski pomembnosti organizacije za pomoč otrokom na svetu. Hudobni in zlobni jeziki pa se skušajo pošaliti tudi iz tega sklepa OZN, saj kratkoma trdijo, da je bil dejanski vzrok za umik Miki-miške v tem, da bi menda le težko našli koga iz Disneyeve dežele, ki bi bil pripravljen hoditi po svetu v oblačilu filmskega Mikija.

Miki-miška ne bo poslanik

Tovarna celuloze Obir na Rebrci je pomagala namiznoteniški ekipi NTK Celovec, da lahko tekmovalcem povrne vsaj potne stroške. Jasno, da so se igralci zato tudi radi postavili za skupinsko sliko z Obirjevim transparentom, kakor to vidite na naši sliki. Zahvaljujejo se (z leve): Slavko Vidic, Franc-Jozef Smrtnik, Mirko Picej, Marjan Velik, Andrej Mohar in Marko Kupper (na sliki pa manjkata igralca Hannes Jernej in Richard Kompein).

Slika: Wieser

SLOVENSKI
VESTNIK

ŠPORT

- odbojka
- rokomet
- namizni tenis

Plus in minus

Odbojkarji ŠK Dob/Aich so v zadnjih dveh kolih prvenstva spoznali bridkost in veselje: najprej so v Wolfsbergu podlegli proti „večnemu tekmeču za naslov“ s 3:0, nato pa so v Bistrici ob Dravi slavili z istim rezultatom. Seveda je treba k tekmi v Wolfsbergu pripomniti, da sta Dobljanom manjkala dva ključna igralca, ki pa sta jim v tekmi z Bistrico spet dvignila samozavest. Kljub temu pa Dobljani še niso brez možnosti: obračun bo po koncu play-offa.

Danes rokomet

Danes zvečer čaka ljubitelje rokometu velika predstava: v športni dvorani v Šentrupertu (Celovec) se bo avstrijska reprezentanca pomerila s Čehoslovaki, ki so bili v krogu najboljših na olimpiadi v Seulu. Pričetek: ob 19. uri.

Jasna zmaga

Prva ekipa NTK Celovec je v namiznoteniškem prvenstvu premagala SCA Šentvid s 7:3. Točke so osvojili: Vidic (3), F. J. Smrtnik (3), Kupper (1). Druga ekipa pa je podlegla Wolfsbergu z 2:8. Edini točki: Velik.

Nepremagljivi P. Zurbriggen

Švicarski smučar Pirmin Zurbriggen, ki ga prijatelji in oboževalci kličejo samo še „gospod svetovni pokal“, ga očitno hoče osvojiti tudi letos. Moški so letos tekmovali že dvakrat in obakrat je bil Zurbriggen (v sredini) najhitrejši. Tako je v svoj prid odločil tudi torkov veleslalom v Val Thorensu, kjer je zmagal pred Avstrijcema Rudolfom Nierlichom (levo) in Hansom Ennom (desno). Strokovnjaki se sprašujejo, če bo Pirminu letos sploh kdo ko-

ŠPORTNI TERMINI

NAMIZNI TENIS

Petek, 2. 12. 1988: Bodensdorf – Sele I (19), Sele II – DSG Borovlje (19).

Torek, 6. 12. 1988: KAC Celovec – NTK Celovec I (Šentrupert, 19).

Sreda, 7. 12. 1988: ASC Celovec – NTK Celovec II (Šentrupert, 19).

ODBOJKA

Sobota, 3. 12.: ŠK Dob/Aich – Beljak (gl. šola, 19.30).

Torek, 6. 12.: Hypo VBK – ŠK Dob/Aich (Hasnerca, 20).

ŠAH

Četrtek, 8. 12.: DG Liebenflus – SŠZ Posojilnica Celovec II (9).